

DOI: 10.31648/kpp.8118

Magdalena Tyska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ORCID: 0000-0002-8600-9975

magdalena.tyska@wp.pl

**Rozważania na temat zrzeczenia się prawa do
wniesienia odwołania w kontekście orzecznictwa sądów
administracyjnych****Charakterystyka zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania**

Z dniem 1 czerwca 2017 r. nastąpiło włączenie przepisu art. 127a do Kodeksu postępowania administracyjnego¹, na mocy którego stronom postępowania administracyjnego czy też podmiotom na prawach strony² umożliwiono rozporządzenie przyznanym im prawem do odwołania (nie *pro futuro*). Dla jasności wyводу należy przywołać § 1 cyt. przepisu, który wskazuje, że „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję”. Natomiast w § 2 cyt. przepisu doprecyzowano, że „z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna”.

Należy zauważyć, że prawo to przysługuje niezależnie od rodzaju rozstrzygnięcia sprawy przez organ pierwszej instancji (korzystne czy niekorzystne dla strony), które przybiera postać decyzji administracyjnej. Z racji natychmiastowej wykonalności postanowień realizacja prawa z art. 127a k.p.a. w stosunku do nich jest niemożliwa, chyba

---

¹Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 935 z dnia 12 maja 2017 r.), dalej: k.p.a.

²Zob. wyrok NSA z 29 sierpnia 2019 r., sygn. akt II OSK 873/19, Lex nr 2733480 oraz przeciwnie: B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. siedemnaste, 2021, Legalis.

że w trybie art. 143 k.p.a. nastąpiło wstrzymanie wykonalności postanowienia. Ważne jest, by oświadczenie woli o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania było autonomiczne i niczym nieskrępowane³.

Materialnoprawny charakter omawianej instytucji powoduje, że w sytuacji gdy za stronę działa pełnomocnik na podstawie pełnomocnictwa procesowego i w oparciu o nie złoży oświadczenie o zrzeczeniu się odwołania, nie będzie ono skuteczne. Do dokonania tej czynności pełnomocnik winien legitymować się pełnomocnictwem do składania oświadczeń woli za mocodawcę – pełnomocnictwem materialnoprawnym. Zakres pełnomocnictwa procesowego uprawnia jedynie do działania za stronę w toku postępowaniu administracyjnym, nie zaś do składania przez nią oświadczeń woli.

W doktrynie wskazuje się, że zazwyczaj strona korzysta z omawianego prawa, gdy zapadła decyzja jest dla niej pomyślna oraz chce przyspieszyć możliwość skorzystania z nadanych jej uprawnień. Zainteresowanie tą instytucją jest znacznie większe w postępowaniach, w których występuje jedna strona działająca w charakterze wnioskodawcy⁴.

Wymogi co do formy (na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu) i treści (co najmniej wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres, żądanie i inne wymagania ustalone w przepisach szczególnych) oświadczenia określone są w art. 63 k.p.a., gdyż zrzeczenie się prawa do wywiedzenia odwołania stanowi czynność procesową. Oświadczenie to należy złożyć organowi, który wydał decyzję w pierwszej instancji, nie zaś organowi odwoławczemu. W przypadku złożenia oświadczenia u organu nieuprawnionego, organ ten winien niezwłocznie przekazać je właściwemu. Natomiast jako bezskuteczne należy postrzegać złożenie owego oświadczenia innej stronie postępowania.

W orzecznictwie podkreśla się, że organ administracji publicznej nie ma uprawnień do zbadania zasadności zrzeczenia się prawa do odwołania, choćby ze względu na interes zrzekającej się strony. Dlatego też niedopuszczalne jest nakłanianie strony do skorzystania z tego prawa⁵.

W zakresie terminu do realizacji omawianego prawa z literalnego brzmienia przepisu art. 127a § 1 k.p.a. wynika wprost, że strona nie może zrzec się prawa do odwołania przed doręczeniem lub ogłoszeniem ustnie jej decyzji, bowiem ustawodawca posłużył się określeniem „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania”⁶.

Skorzystanie z prawa do zrzeczenia się odwołania w konsekwencji powoduje prawomocność i ostateczność decyzji, gdyż jest to jednostronna czynność prawno-proceduralna, wywołująca skutki prawne *ex nunc* i *ex lege*. Z chwilą dokonania procesowo skutecznego zrzeczenia się prawa do odwołania strona pozbawia się prawa dostępu do sądu, które zagwarantowane jest w demokratycznym państwie prawa⁷. Wówczas decyzja podlega wykonaniu zgodnie z zapadłym rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji.

³A Wróbel, [w:] A. Wróbel, M. Jaśkowska, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. siódme, Warszawa 2018, s. 820 i nast.

⁴Zob. szerzej A. Skóra, [w:] M. Karpiuk, P. Krzykowski, A. Skóra (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz do art. 127–269*, t. III, 2021, Lex.

⁵Wyrok WSA w Gliwicach z 18 września 2019 r., sygn. akt III SA/GI 564/19, Lex nr 2726465.

⁶Wyrok WSA w Olsztynie z 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 973/17, Lex nr 2417219

⁷Art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z dnia 16 lipca 1997 r.).

Określenie początku biegu terminu na złożenie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania

Za Jakubem Makuchem należy stwierdzić, że w orzecznictwie brak jest jednolitej linii orzeczniczej odnośnie do określenia początku biegu terminu do złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania⁸. Dychotomia ta wynika z różnorodnej wykładni i zastosowania art. 57 § 1 k.p.a. oraz ogólnych reguł liczenia terminów określonych w k.p.a., które wskazują, że jeżeli początkiem terminu jest określone zdarzenie, to przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło.

Z analizy stanowiska judykatury wyklarowały się dwa kierunki orzecznicze co do początku liczenia biegu terminu prawa z art. 127a § 1 k.p.a. Według pierwszego z nich prawo to aktualizuje się dopiero po dniu następnym od doręczenia (ogłoszenia) decyzji przez organ administracji⁹, natomiast drugi postulat (*nota bene* przedstawiony przez Naczelny Sąd Administracyjny) początek biegu terminu do zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania upatruje w tym samym dniu co fizyczne doręczenie bądź ogłoszenie decyzji.

Z uwagi zatem na fakt, że oba określone na wstępie zagadnienia w równym stopniu budzą w orzecznictwie i doktrynie prawa wątpliwości, to należy wskazać, iż drugi postulat został zaaprobowany w najnowszym orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, tj. w wyroku z 9 września 2021 r., który z uwagi na doniosłość i rangę sądu orzekającego zostanie ukazany w niniejszym podrozdziale¹⁰. W orzeczeniu tym Naczelny Sąd Administracyjny pochylił się nad wykładnią określenia „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania”, użytego w art. 127a § 1 k.p.a., które ma znaczenie dla ustalenia początku biegu terminu skutecznego zrzeczenia się odwołania. W stanie faktycznym skarżący stał na stanowisku, iż nie jest dopuszczalne zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania w dniu doręczenia decyzji przez organ administracji. Twierdzenie to zostało poparte orzecznictwem, stanowiącym że skorzystanie z zrzeczenia się z prawa do wniesienia odwołania przed rozpoczęciem biegu terminu do wniesienia odwołania jest bezskuteczne¹¹, a zatem bezskuteczne jest zrzeczenie się prawa do złożenia odwołania w sytuacji, gdy nastąpi w dniu doręczenia skarżącemu decyzji, a nie pierwszego dnia po jej doręczeniu.

Sąd I instancji, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, wyłożył treść przepisów k.p.a. oraz pojęcia „w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania”, użyty w art. 127a § 1 k.p.a. W ocenie sądu sformułowanie to należy rozumieć jako „okres czasu od chwili (momentu w danym dniu kalendarzowym) doręczenia decyzji do

⁸J. Makuch, *Początek biegu terminu na zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania*, 2021, Lex.

⁹Zob. wyrok WSA w Gliwicach z 8 czerwca 2020 r., sygn. akt II SA/GI/20, Lex nr 3025175; wyrok WSA w Krakowie z 5 czerwca 2020 r., sygn. akt II SA/Kr 188/20, Lex nr 3020625; wyrok WSA w Warszawie z 23 października 2019 r., sygn. akt II SA/Wa 605/19, Lex nr 2742228; wyrok WSA w Gliwicach z 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV SA/GI 24/18, Lex nr 2482689.

¹⁰Sygn. akt II OSK 181/21, Legalis nr 2625633.

¹¹Wyrok WSA w Gliwicach z 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV SA/GI 24/18, OSP 2020, nr 5, poz. 45 i wyrok WSA w Białymstoku z 13 września 2018 r., sygn. akt II SA/Bk 409/18, Legalis nr 1827451.

zakończenia ostatniego dnia kalendarzowego przypadającego w terminie dla wniesienia odwołania, nie zaś od rozpoczęcia pierwszego dnia kalendarzowego przypadającego po dniu, który dla potrzeb obliczania terminu zgodnie z art. 57 § 1 k.p.a. powinien być pominięty”. Zdaniem sądu nie ma prawnych przeszkód do tego, by oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania zostało skutecznie złożone nawet w tym samym dniu, w którym nastąpiło doręczenie decyzji organu I instancji. Ważne jest, by fakt ten nastąpił po samym jej faktycznym doręczeniu.

Powyższe stanowisko zaaprobował Naczelny Sąd Administracyjny oraz dodał, że przypis art. 57 § 1 k.p.a. jest przepisem wskazującym na techniczny sposób obliczania terminu wyrażonego w dniach, a nie reguluje kwestii momentu, w którym dany akt administracyjny wchodzi do obrotu prawnego i od którego istnieje już możliwość odwołania się do organu wyższego stopnia, jak też od którego istnieje możliwość złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się odwołania. Dodatkowo przytoczył wyrok z 19 września 2019 r., w którym wskazano, że oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania może być złożone przez stronę w dniu doręczenia decyzji, ale dopiero po jej fizycznym doręczeniu, co należy wywodzić z treści art. 127a § 1 k.p.a. w zw. z art. 129 § 2 k.p.a.¹² W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego wykładnia k.p.a. polegająca na tym, że „strona może się skutecznie zrzec prawa do wniesienia odwołania dopiero następnego dnia po dniu, w którym doręczono lub ogłoszono decyzję, nie służy żadnemu racjonalnemu celowi i nie jest możliwa do zaakceptowania na gruncie funkcjonalnych i systemowych dyrektyw wykładni prawa”. W konkluzji należy uznać, że treść art. 127a § 1 k.p.a. w zw. z art. 129 § 2 k.p.a. należy rozumieć, iż oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania może być skutecznie wypowiedziane przez stronę również w dniu doręczenia decyzji.

Cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania

W orzecznictwie często poddaje się pod rozważę dopuszczalność cofnięcia przez stronę złożonego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do złożenia odwołania. Jednakże k.p.a. nie przewiduje takiej możliwości. W tym zakresie Barbara Adamiak wskazuje, że strona ma prawo uchylić się od skutków złożonego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania. Wówczas należy zastosować instytucję z k.c. w postaci wad oświadczenia woli z działu IV, które pozwolą na wykazanie, że wola strony była obarczona wadliwością (np. stan wyłączający świadome powzięcie i wyrażenie woli, błąd), a tym samym daje podstawę do weryfikacji skuteczności zrzeczenia się odwołania¹³.

Następstwem skorzystania przez stronę z omawianego prawa jest niezaskarżalność decyzji, gdyż zgodnie z art. 16 § 3 k.p.a. uzyskuje ona przymiot ostateczności i prawomocności. W projekcie do uzasadnienia ustawy o zmianie k.p.a. z dnia

¹²Sygn. akt II OSK 2335/19, Lex nr 2778748. Tak też: wyrok NSA z 15 czerwca 2020 r., sygn. akt I OSK 2233/19, Lex nr 3045616.

¹³Zob. szerzej: B. Adamiak, J. Borkowski, op. cit.

7 kwietnia 2017 r. podnoszono, że oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do odwołania, w sytuacji gdy zostało prawidłowo złożone przez stronę postępowania, jest niewzruszalne¹⁴. Za stanowiskiem takim opowiada się również część doktryny, gdyż Zbigniew Kmiecik, Krzysztof Glibowski oraz Anna Gołęba wskazują, że cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, z uwagi na skutki prawne, jakie wywołuje, jest niedopuszczalne¹⁵.

Dla jasności wyводу należy podkreślić, że zrzeczenie się prawa do złożenia odwołania jest postrzegane jako czynności procesowa, zawierająca w sobie oświadczenie woli strony, która korzysta z tego uprawnienia. Oświadczenie woli to należy wyklądać zgodnie z art. 65 k.c., który stanowi w § 1, że oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej. Natomiast § 2 cyt. przypisu wskazuje, że w przypadku złożenia oświadczenia woli w postaci elektronicznej uważa się za złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią¹⁶. W przypadku niespełnienia wyżej wskazanych warunków przepisy procedury administracyjnej nie dopuszczają możliwości cofnięcia oświadczenia.

W postanowieniu z 16 lutego 2021 r. Naczelny Sąd Administracyjny rozróżnił dopuszczalność cofnięcia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania w postępowaniu administracyjnym, z uwagi na udział jednej lub wielu stron. W pierwszym przypadku, gdy strona złoży skutecznie oświadczenie woli, o którym mowa w art. 127a § 1 k.p.a., decyzja staje się natychmiast ostateczna i prawomocna. W rezultacie strona ta nie ma możliwości cofnięcia wyrażonej woli. Dopuszcza się możliwość odwołania oświadczenia woli jedynie w sytuacji, gdy organ administracyjny otrzyma równocześnie oświadczenie woli o zrzeczeniu się prawa do odwołania jak i samą treść odwołania¹⁷.

Natomiast w postępowaniach prowadzonych z udziałem wielu stron cofnięcie omawianego oświadczenia woli należy rozpatrywać w innych kategoriach. Wówczas cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania jest możliwe, dopuszczalne i skuteczne, jedynie gdy decyzja organu I instancji nie nabyła cechy ostateczności i prawomocności. Sytuacja prawna poszczególnych stron postępowania nie może być uzależniania od sytuacji procesowej drugiej strony procesowej. Na kanwie poruszanego zagadnienia Naczelny Sąd Administracyjny wskazuje, że oznacza to, iż „dopóki nie upłynie termin do złożenia odwołania przez pozostałe strony postępowania lub nie zrzekną się one przysługującego im prawa, decyzja nie jest ostateczna i również

¹⁴ Druk nr 1183 Sejmu RP VIII Kadencji.

¹⁵ Z. Kmiecik, W. Chróścielewski (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019, s. 729; K. Glibowski, [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2018, s. 1025; A. Gołęba, [w:] H. Knysiak-Sudyka (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019, s. 927.

¹⁶ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93, t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1740), dalej: k.c.

¹⁷ Postanowienie NSA z 16 lutego 2021 r., sygn. akt III OSK 3180/21, Legalis nr 2540690.

podmiot, który wcześniej zrzekł się prawa do złożenia odwołania, może oświadczenie to skutecznie cofnąć. Cofnięcie oświadczenia, o którym mowa w art. 127a § 1 k.p.a., mogłoby nastąpić w terminie 14 dni, licząc od dnia doręczenia decyzji tej stronie. W tym terminie powinno być również złożone odwołanie. Po tej dacie lub po zaistnieniu zdarzeń, które skutkują ustatecznieniem i uprawomocnieniem się decyzji nie ma możliwości odwołania złożonego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do złożenia odwołania¹⁸. Dopiero z dniem doręczenia przez ostatnią ze stron postępowania właściwemu organowi administracji oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania przez strony a skutki procesowe dla strony pominiętej

Jak już wspomniano, gdy jedna strona zrzekła się prawa do wniesienia odwołania, nie zrzuca to na prawa procesowe pozostałych stron, które takiego oświadczenia nie złożyły. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 kwietnia 2021 r. nadto wskazał, że sytuacja procesowa stron postępowania nie wpływa na prawa przysługujące pominiętej stronie, która ujawniła się dopiero na etapie postępowania odwoławczego¹⁹.

W zawisłym stanie faktycznym przed Naczelnym Sądem Administracyjnym leżała kwestia skuteczności wniesienia odwołania przez pominiętą stronę postępowania, podczas gdy wszystkie (ujawnione) strony postępowania skorzystały ze zrzeczenia prawa do wniesienia odwołania, a tym samym decyzja stała się ostateczna i prawomocna. Nadto czy odwołanie to było w świetle prawa dopuszczalne. Stanowisko sądu sprowadziło się do uznania, że ujawnienie się nowej strony postępowania na etapie postępowania odwoławczego stanowiło podstawę do zanegowania skuteczność złożonych oświadczeń o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Nie sposób wywieść skutku z treści przepisu art. 127a § 1 k.p.a., podczas gdy nie wszystkie strony postępowania, nawet te pominięte, skorzystały z zrzeczenia się prawa do odwołania²⁰.

Przeciwna teza stanowiłaby naruszenie zasady czynnego udziału strony w postępowaniu wyrażonej w art. 10 k.p.a. oraz normy prawnej z art. art. 127a § 2 k.p.a. Zważyć należy, że pozbawienie strony działania w postępowaniu stanowi podstawę do uchylenia zaskarżonej decyzji²¹, gdyż okoliczność ta wyczerpuje przesłankę braku wyjaśnienia sprawy, które ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Wyrok NSA z 16 kwietnia 2021 r., sygn. akt II OSK 547/21, Lex nr 3192850.

²⁰ Ibidem.

²¹ Uniemożliwienie stronie czynnego udziału w postępowaniu stanowi naruszenie przepisów prawa procesowego, które nie sposób „naprawić” w postępowaniu odwoławczym, gdyż strona nieuczestnicząca zostałaby pozbawiona rozpoznania sprawy w świetle zasady dwuinstancyjności (art. 15 k.p.a.). Zob. szerzej: B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019.

W doktrynie przyjęło się stanowisko, w świetle którego termin do wywiedzenia odwołania dla strony nieuczestniczącej w postępowaniu przed organem I instancji należy liczyć od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji stronie, która czynnie uczestniczyła w postępowaniu²².

Podjmując się dokonania argumentacji zasadności stanowiska doktryny, należy podkreślić, że w orzecznictwie również podnosi się, iż strona postępowania administracyjnego, niebędąca jedyną stroną tego postępowania, która została w tym postępowaniu pominięta wskutek niedoręczenia jej decyzji organu I instancji, może wnieść odwołanie w terminie, który biegnie dla stron postępowania którym tę decyzję doręczono. Niemożność obrony praw pominiętej strony następuje dopiero po powyżej wskazanym terminie. Jedyną możliwością wzruszalność decyzji jest postępowanie wznowieniowe²³.

Konieczność pouczenia strony o skutkach skorzystania z instytucji zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania

Procedura administracyjna, zgodnie z treścią art. 9 k.p.a., nakłada na organy administracji publicznej obowiązek należytego i wyczerpującego informowania stron zarówno o okolicznościach faktycznych, jak i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Zasada ta stanowi, że w rzeczywistości organy administracji stoją na straży ochrony interesów stron postępowania, tak by nie poniosły szkody z powodu nieznamomości prawa.

Zwykle pisemne pouczenie organu opiera się do przytoczenia właściwych regulacji prawnych, np. czy to o prawie do złożenia odwołania, złożenia skargi, czy też do złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, bez jakichkolwiek dalszych objaśnień. W pouczeniach tych strona nie znajdzie wyjaśnień o skutkach, jakie wystąpią w przypadku skorzystania przez nią z wyżej wskazanych instytucji.

Z uwagi na fakt, że oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania *de facto* zwiera jedynie „wklejenie” treści przepisu art. 127a § 1 i § 2 k.p.a. bez jakichkolwiek objaśnień, w tym zakresie organ administracyjny winien poinformować stronę o rzeczywistych skutkach faktycznych i prawnych złożenia takiego oświadczenia. Organ administracji powinien w sposób wyczerpujący pouczyć stronę o doniosłości skorzystania z tej instytucji oraz podkreślić jej nieodwracalność²⁴.

W tym zakresie orzecznictwo podkreśla, że w przypadku gdy rozwój psychiczny, stan zdrowia, zachowanie strony oraz inne okoliczności wzbudzają uzasadnienie, że wystosowane pouczenie do strony do niej nie dotarło, wówczas organ zobligowany jest do podjęcie wszelkich środków, by strona ta przyjęła do wiedzy te informacje. W przeciwnym zaś

²² K. Glibowski, [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), op. cit., s. 963.

²³ Wyroki NSA z 24 maja 2016 r., sygn. akt II OSK 2275/14, Lex nr 2108474 oraz z 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II OSK 2296/14, Lex nr 1982788.

²⁴ Wyrok WSA we Wrocławiu z 8 lipca 2020 r., sygn. akt IV SA/Wr 261/20, Lex nr 3034919.

wypadku dochodzi do naruszenia art. 9 k.p.a. oraz za celowe jawi się uchylenie takiej decyzji celem ponownego przeprowadzenia postępowania z zachowaniem pełnych gwarancji procesowych dla strony, w tym prawa do wniesienia odwołania²⁵.

Podsumowanie

Strona postępowania administracyjnego z chwilą otrzymania decyzji organu I instancji może zdecydować, jak postąpić z przysługującym jej prawem do wniesienia odwołania. Od ponad czterech lat na mocy art. 127a k.p.a. uprawniony podmiot może samodzielnie wyłączyć prawo do wniesienia odwołania, które zamyka drogę jej drogę do skorzystania z prawa do sądu.

Z treści przywołanych w artykule stanowisk sądów administracyjnych można wywieść wniosek, iż prawo do zrzeczenia się odwołania jest instytucją sformalizowaną, bowiem skutek z normy art. 127a k.p.a. nastąpi po dopełnieniu wszystkich warunków złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Jako pierwszym z warunków jest termin, którego początek biegu w ukazanym stanowisku doktryny i orzecznictwa ujmowany jest dwojako. Niemniej jednak autorka niniejszego artykułu przyjmuje za słuszne przedstawione stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego w zakresie uznania za skuteczne zrzeczenia się prawa do odwołania w tym samym dniu, w którym nastąpiło zapoznanie się z treścią decyzji przez stronę, która korzysta z tego prawa. Wykładania przepisów k.p.a. nie pozwala na kategoryczne stwierdzenie, że z uprawnienia tego można skorzystać dopiero po dniu doręczenia (ogłoszenia decyzji).

Kolejno należy wskazać, że w przypadku wielości stron postępowania decyzja nabędzie cechę ostateczności i prawomocności w sytuacji, gdy wszystkie podmioty uprawnione zrzekną się prawa do wniesienia odwołania. Warto podkreślić, że zrzeczenie to nie ma jednak wpływu na uprawnienia procesowe innych stron, nawet gdy *de facto* nie brały udziału w postępowaniu. Ostatnim warunkiem jest to, aby skorzystanie z omawianej instytucji było skierowane wobec organu, który wydał decyzję.

Jednocześnie warto podkreślić, że punktem wyjścia oceny zasadności złożonego oświadczenia woli przez stronę jest uprzednie podjęcie przez organ administracji skutecznych działań informacyjnych o konsekwencjach zrzeczenia się prawa do odwołania. W przeciwnym wypadku strona zostaje pozbawiona kluczowego uprawnienia, co stanowi naruszenie przez organ przepisu z art. art. 10 § 1 k.p.a.

---

²⁵Wyrok WSA w Szczecinie z 25 marca 2021 r., sygn. akt II SA/Sz 808/20, Lex nr 3179172.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Adamiak B., [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019.
- Adamiak B., [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. siedemnaste, 2021, Legalis.
- Goleba A. [w:] H. Knysiak-Sudyka (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019.
- Glibowski K., [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Kmieciak Z., Chróścielewski W. (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019.
- Makuch J., *Początek biegu terminu na zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania*, 2021, Lex.
- Skóra A. [w:] M. Karpiuk, P. Krzykowski, A. Skóra (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz do art. 127-269*, t. III, 2021, Lex.
- Wróbel A., [w:] A. Wróbel, M. Jaśkowska, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. siódme, Warszawa 2018.

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z dnia 16 lipca 1997 r.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1740).
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 935 z dnia 12 maja 2017 r.).

Orzecznictwo

- Postanowienie NSA z 16 lutego 2021 r., sygn. akt III OSK 3180/21, Legalis nr 2540690.
- Wyrok NSA z 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II OSK 2296/14, Lex nr 1982788.
- Wyrok NSA z 24 maja 2016 r., sygn. akt II OSK 2275/14, Lex nr 2108474.
- Wyrok NSA z 29 sierpnia 2019 r., sygn. akt II OSK 873/19, Lex nr 2733480.
- Wyrok NSA z 19 września 2019 r., sygn. akt II OSK 2335/19, Lex nr 2778748.
- Wyrok NSA z 15 czerwca 2020 r., sygn. akt I OSK 2233/19, Lex nr 3045616.
- Wyrok NSA z 16 kwietnia 2021 r., sygn. akt II OSK 547/21, Lex nr 3192850.
- Wyrok NSA z 9 września 2021 r., sygn. akt II OSK 181/21, Legalis nr 2625633.

- Wyrok WSA w Białymstoku z 13 września 2018 r., sygn. akt II SA/Bk 409/18, Legalis nr 1827451.
- Wyrok WSA w Gliwicach z 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV SA/GI 24/18, Lex nr 2482689.
- Wyrok WSA w Gliwicach z 18 września 2019 r., sygn. akt III SA/GI 564/19, Lex nr 2726465.
- Wyrok WSA w Gliwicach z 8 czerwca 2020 r., sygn. akt II SA/GI/20, Lex nr 3025175.
- Wyrok WSA w Krakowie z 5 czerwca 2020 r., sygn. akt II SA/Kr 188/20, Lex nr 3020625.
- Wyrok WSA w Olsztynie z sygn. akt 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 973/17, Lex nr 2417219.
- Wyrok WSA w Szczecinie z 25 marca 2021 r., sygn. akt II SA/Sz 808/20, Lex nr 3179172.
- Wyrok WSA w Warszawie z 23 października 2019 r., sygn. akt II SA/Wa 605/19, Lex nr 2742228.
- Wyrok WSA we Wrocławiu z 8 lipca 2020 r., sygn. akt IV SA/Wr 261/20, Lex nr 3034919.

Inne

Druk nr 1183 Sejmu RP VIII Kadencji.

Waiver of appeal considerations in the context of the jurisprudence of administrative courts

Summary

This article presents the right to waive an appeal against an administrative decision in selected issues in the light of the jurisprudence of administrative courts. This institution was introduced into the national legal order in 2017, and the doubts arising when applying it are clarified by the judiciary.

For the sake of clarity of the considerations undertaken, the first part of the article presents the legal structure of the waiver of appeal. The following part of the text refers to the latest position of the Supreme Administrative Court as regards the beginning of the period for submitting a declaration of waiver of the right to appeal, the possibility of withdrawing the declaration of waiver of the right to appeal, the procedural situation of the omitted party in a situation where the parties participating in the proceedings waived the right to appeal. Moreover, in the article, through

the prism of the Supreme Administrative Court's ruling, the necessity to instruct the party about the consequences of taking advantage of the waiver of the appeal by the administrative body was emphasized.

Therefore, the scope of the research covers the procedural right of a party in administrative proceedings, which the party may use to expedite the completion of the proceedings by receiving a final and legally valid decision. The final conclusion reached by the author is that the party's right to waive the appeal may be effectively notified by the party even on the day of physical delivery (announcement) of the administrative decision and it is possible to withdraw the submitted declaration of will.

Keywords: administrative proceedings, right of appeal, waiver of the right to appeal, administrative decision, omitted page